

دختران فراری ، زنان خیابانی

بین تمامی نهادها و سازمانها اجتماعی ، بی شک خانواده نقش و اهمیت ویژه ای دارد. هیچ جامعه ای نمی تواند ادعای سلامت کند چنانچه از خانواده هایی سالم برخوردار نباشد و بی هیچ شبهه ای هیچ یک از **آسیبهای اجتماعی** نیست که فارغ از **تاثیر خانواده** ای پدید آمده باشد. محیط و عوامل اجتماعی البته در به وجود آمدن این آسیبها بی تاثیر نیستند .

درباره پدیده روسپیگری و که می توان آن را از کانون های چرکین آسیبهای اجتماعی دانست دقیق ترین شاخص عقب افتادگی برای جامعه ؛ تجلیگاه فقدان عدالت اجتماعی ، شاخص فقر و بیکاری ، شاخص فقر فرهنگی و یک پدیده فرهنگی - اجتماعی است .

این ، یک معضل **روانشناختی** است و درمان پذیر است. باید به خاطر داشت هر گونه اقدام ناسنجیده این گونه آسیب های اجتماعی را افزایش می دهد. نباید با معلول برخورد قهری کرد ، بلکه باید علتها را جست و

در این تحقیق ، پدیده **روسپیگری (زنان خیابانی)** و همچنین علل و پیامدها و **راهکارهای پیشنهادی** برای **جلوگیری** از چنین آسیبهایی تحت بحث و بررسی قرار گرفته است. بدون شک بحث در رد این گونه معضلهای نیازمند تامل و تعمق بیشتر با همکاری و مشارکت نهادهای تحقیقی و اجرایی سازمانهای متعدد و مرتبط ، صاحبان نظران و اساتیدان دانشگاه ، برگزاری همایش های تخصصی و ...

* •

ن از خانه ، آمارها حکایت از افزایش میزان آن دارد. دست کم

نوجوان از خانه گریختند که از این میزان

توجیهی برای عدم تمایل آنها به فرار نیست بلکه آنان بر خلاف پسران بیشتر گرفتار باندهای قاچاق و مراکز فساد می شوند.

مشکلات عاطفی (افسردگی) خانواده پر جمعیت ، نداشتن صلاحیت اخلاقی والدین، بد رفتاری ، اعتیاد و فساد اخلاقی ، رفت و آمد با افراد نامناسب و شرکت در مجلس های غیر اخلاقی ، مهم ترین علل فرار از خانه به شمار می آیند .

همچنین تعصبات بی جا و سخت گیری های افراطی والدین از یک سو و بی قیدی و رها گذاشتن فرزندان از سویی دیگر در کنار شرایط نظیر طلاق ، وجود ناپدیری و نامادری و زندگیهای توافقی می تواند در این زمینه

علاوه بر این ، **ازدواج های اجباری** **ازدواج های منطقی**

کنترل والدین بر تفریحات و محیطهای غیر درسی آنها عامل آشکار ساز این آسیب اجتماعی است.

اقتصادی ، بی کاری نه به عنوان علت اصلی بلکه به عنوان یکی از محرکهای سازنده تصمیم به فرار

یه آمار نهادهای مربوط به **دختران فراری** و منابع مطالعاتی به افزایش این پدیده در سطح جامعه می توان اشاره کرد .

در فاصله سالهای شیوع فرار از خانه برابر شده است و میانگین سنی آنان سال عنوان می . همچنین به نقل از سازمان بهداشت جهانی ، میانگین سنی نوجوانان در فرار از خانه است که درصد پسر هستند .

دختران فراری بیشتر اوقات خود را در پارکها ، خیابانها و ... می گذرانند که علت آن احساس تبعیض در خانواده ، کنترل شدید والدین ، اختلاف خانوادگی ، احساس رانده شدگی از خانواده .

علل خانوادگی موثر بر فرار دختران از خانه را می توان **مشکلات خانوادگی**

، مادر و برادر و کتک خوردن، اجباری ، سردی عاطفه ، طلاق و جدایی ، انحراف اخلاقی والدین و زندانی شدن والدین بر شمرده. از جمله عوامل اجتماعی نیز می توان به مهاجرت های دسته جمعی ، انطباق وضع زندگی ، افت وضعیت اقتصادی - اجتماعی خانواده تاکید کرد. ترجیح دادن وضعیت فرار نسبت به وضعیت دشوار خانواده با هر ذلتی مثل خود فروشی، گدایی ، فروش مواد مخدر ، پناهندگی به گروه های فاسد و برآوردن انتظارات آنها همراه است .

پیامدهای فرار از خانه: بیماری های **جسمی** ، روانی ، بزهکاری ، فحشا ، **بارداری** نامشروع و پیش از موعد اعتیاد به مواد مخدر ، خطر درگیری با قانون ، روسپیگری و خودکشی

• * روسپیگری

روسپیگری از کهن ترین کجروی های بشری است که ردپای آن را می توان در طول تاریخ جست و جو کرد. ایران ، روسپیگری از دوران قاجار و دربار شروع شد و در دوره پهلوی در مکان های خاصی رسمیت یافت .

در واقع وقتی دختری به هر علت از خانه فرار می کند راهی به غیر از آلوده شدن برایش باز نیست و او طبیعتاً ناگزیر همین یک راه را انتخاب می کند؛ زیرا دیگر خانواده و جامعه پذیرای وی نیست. پس تصور می کند چون راهی ندارد باید تا آخر خط برود و خود را به هلاکت برساند.

علل و انگیزه های که گروهی از را به انحراف می کشاند متعدد است. فقر ، تنهایی ، بیهودگی ، بیکاری و نبود پذیرش از سوی جامعه ، آنها را در خیابان های بی انتها رها می کند. برخی از این قربانیان ، محصول طلاق و جرم والدین (ل اعتیاد) نامادری و ناپدری بد رفتار و اطرافیانی هستند که احساسات و عواطف انسانی آنان را زیر پا له می کنند و به گوشه خیابان های شلوغ و ناامن شهر سوق می دهند .

نتیجه تحقیقی که از شماری زنان روسپی صورت گرفته بیانگر این است که بیش از **نوجوانی** وارد منجلاب می شوند. درصد روسپیان زمینه خانوادگی داشته و با پدر و مادر زندگی می کرده . درصد با خویشاوندان و درصد نیز با بهزیستی زندگی کرده اند .

روسپیان در خصوص با والدین گفته اند تشنه یک جرعه محبت هستند. و سوم روسپیان از پیش یا بعد ، معتاد می شوند و پدران آنان معتاد بوده اند. درصد روسپیان معمولاً کسی کرده اند که شکل پدرشان بوده است ؛ یعنی معتاد. شش درصد از روسپیان تاز سوی شوهرانشان وادار به روسپی گری شده اند .

همچنین این افراد مورد سوء استفاده ی **جنسی** زل خودشان هم قرار گرفته اند (پدر ، برادر ، دایی ، ...) حریم آنها قبل از ورود به اجتماع شکسته شده است .

یعنی درصد در زمان کودکی مورد سوء استفاده قرار گرفته اند . دلایل و عوامل مهم روسپیگری در ایران : فقر ، بی کاری ، حمایت نشدن از زنان ، طلاق ، وجود درآمد فعال در روسپیگری ، تقاضای بالقوه در جامعه و ...

پیامدهای روسپیگری : شیوع بیماری های **آمیزشی** ، اعتیاد روسپی ، اعتیاد بالقوه هوسرانان و کاهش **میل جنسی** ؛ دشوار شدن فعالیت های مددکاری ، افزایش قیمت و ناخالصی تریاک و سوق یافتن معتادان هرویین ، بروز مرگ و میرهای ناشی از مصرف مواد مخدر ناخالص ، افزایش شمار زندانیان ، دزدی، باجگیری ، قوادی و ...

آمار ها نشان می دهد درصد افراد آلوده زیر درصد زیر سال هستند که این یک زنگ خطر بسیار جدی است. بیش از درصد افراد زیر در دوره هایی که پر مخاطه ترین مرحله زندگی آنهاست با بحران هایی نظیر هویت ، بلوغ و **مسائل جنسی** رو به رو هستند و باید راهی برای **ارضای** شرعی یا قانونی نیازهایشان بیابند اما آنان در جامعه رها شده اند و راهکار تعیین شده ای وجود ندارد .

ظار داشت همگی جوانان سالم بمانند ؟ اگر پدر و مادر به اهمیت نقش خود در تربیت نوجوان پی ببرند و شیوه های صحیح را بیاموزند و به کار ببرند بسیاری از اختلالات رفتاری و انحرافات اخلاقی در نوجوانان به وجود نخواهد آمد .

پیغمبر اکرم () پدر و مادری را که با پیش رو گذاشتن روش های نادرست باعث نافرمانی کودک و نوجوان می شوند لعن کرده و فرموده است : خدا نیامرزد آن پدر و مادری را که با رفتار نسنجیده ، فرزندان خود را به نافرمانی و عقوق وارد می سازند .

خانواده مهم ترین پایگاه در رشد عواطف نوجوانان به حساب می آید. ان در تعامل با والدین و سایر اعضای خانواده امیدواری ، صداقت و حمایت را می آموزد و یا آن که به تعارض با دیگران بر می خیزد و رفتار بد را به دیگران تعمیم می دهد .

افراط و تفریط در زمینه هایی چون پذیرش ، توجه و مراقبت ، **آزادی** انتظار و تشویق به انجام کارهای

نادرست نقش مهمی در ایجاد مشکلات رفتاری فرزندان ایفا می کند. با توجه به اینکه خانواده یک عنصر بسیار تأثیر گذار در شکل گیری شخصیت کودکان و نوجوانان است والدین باید دقت نظر بیشتری در روابط خود با فرزندان به ویژه نوجوان داشته باشند و همواره اصل پذیرش احترام و توجه به قید و شرطها را در فرزندان رعایت کنند .

از طرفی حتی محیط اجتماعی هم می تواند به گسترش این نوع جرمها کمک کند. عنوان یک مسئله اجتماعی باید عوامل اجتماعی را عمیقا مورد توجه قرار داد و سعی کرد علل گوناگونی را که باعث ارتکاب آن گونه اعمال می شوند تحت بررسی و تجزیه و تحلیل قرار داد و راه حل درستی برای جلوگیری از ارتکاب بیشتر جرم ارایه کرد.

از سویی باید به این واقعیت نیز توجه داشت که بیماری های اجتماعی ، مانند آسیب های جسمی؛ مسری هستند و اگر از ابتدای جرم به فکر اصلاح و از بین بردن علل ارتکاب آن نیفتیم ممکن است به دیگران نیز سرایت کند. ریشه درد در جامعه است نه فرد. پس باید به فکر بود و راهی را پیدا کرد که جلوی ارتکاب روز

اگر در جامعه ای جرم زیاد است در قوانین حقوقی ، مقررات اجتماعی و نوع رورش آن باید مطالعه کرد و به فکر شناخت علل بود. باید پذیرفت امکانات رفاهی ، متعادل بودن شرایط اقتصادی و اجتماعی ، توجه بیشتر به ارزش های معنوی و برخورداری از **آموزش صحیح** ، انسان را به موجودی کار ساز و نیروی سازنده جامعه تبدیل می کند و او را از گرایش به جرم باز خواهد داشت .

مهم ترین راهکارهای پیشنهادی برای جلوگیری از آسیب های اجتماعی آموزش اصول شیوه های تربیتی به والدین به خصوص در دوران بلوغ ، **آموزش مهارت های زندگی** به دختران برای آشنایی با خود ، اهداف و مسائل جنسی ، تدوین قوانین حمایتی با ضمانت اجرایی قوی ، ایجاد بانک اطلاعاتی دانش آموزی برای کسانی که خانواده های آسیب زا دارند ، **آگاهی دادن به** درباره عواقب فرار از طریق رسانه های جمعی ، استقرار مددکاران حرفه ای در پایانه ها ، خروجیها و ...